

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 fr Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	---	---

Programm.

Innen onnan négy éve lesz annak a midőn községünkben az addigi békés élet megháborítva, a szenvedélyek felkorbácsolva lettek s az óta igazán, de igazán nyögünk alatta.

Volt itt valaha jobb idő is és akkor is szintén voltak pártok, de a községi életben, a község kormányzatában mindenik párt előtt csak egy cél lebegett: felvirágoztatása boldogítása a községnek.

Most azonban szakadatlan láncolatára ébredünk a küzdelmeknek. A közéletnek egy rettenetes bakteruma pusztit itt. A piszok, a rágalom.

Hová egyenes uton nem tud behatolni ott van készen, kész támadásul a rágalom.

Az erős tölgy szembeszáll a tomboló vézszel, a cikázó villámmal, de megöli a közönséges szű, melyet verőfényes napon hízogó harmatepp oltott törzsébe.

Attól elfonyad levele, elszáradnak galyai s rövid idő alatt rom lesz az egész.

Ez az a komisz nyavala, mely fényes diadalát ma üli felettünk.

Nincs már nálunk a közélet terén szereplő egyetlen ember aki sárba, vagy piszokba ne tiportatott volna s ne tiportatnék mindannyiszor, valahányszor a küzdelemben álló pártok egyike vagy másika érdeke úgy kívánja

Hol vannak a régi jó idők!?

A személyes harc, vagyis inkább a személy elleni harc lépett ma már a tárgyilagos küzdelem helyére.

A baj nagy, a baj általános és veszélyes.

Aki csak egy kicsit kiemelkedik a sokaság közül: annak feje felett ott lebeg az irigység átka, a rágalom fulasztó csirája. Ezek a bakteri-umok legsúlyosabb rákfenéi vármegyei és községi közéletünknek.

Az a küzdelem melyet a mai közélet megtámadásaival szemben vívni kell, nem lelkesít.

Hiszen ezekben a küzdelmekben nem diktálhat az elv.

Megbénítja ez a küzelem a községi életet, megakaszt bennünket fejlődésünkben, az egész csak óriási hátránynak szülője az adófizető polgárságra, a nagyközönségre.

Amidőn ennek a lapnak ideiglenes szerkesztését átvettem, teljesen

csak azon cél vezérelt, hátha sikerülne a személyeskedések félredobásával községünkben a békét, azt a rég ohajtot egyetértést megteremtene.

És ha az ellen oldal által tett ajánlat valóban komoly, miben kétkedni nem akarok, könnyű lesz a munkám s már is megalkotottnak vehetjük azt, a mi kezdve a főispánon le a legutolsó számottevő emberig vármegyénkben mindenkinek régi ohajta: a békét.

Mi adjuk a példát tehát, visszatérünk közéleti harcainkban az objektivitásra, de egyszersmind elvárjuk, hogy mások is követni fognak bennünket.

Lapunk előfizetőinek s községünk adófizető polgárainak érdekei, ezután is szemünk előtt fognak lebegni.

Az esetleges visszaélések ezután sem fogják kikerülni figyelmünket, le fogjuk arról a leplet rántani könyörtelenül jövőben is, kerülve azonban a személyeskedést, tisztán a tárgyilagos kritika által törekszünk elérni a jobbat.

Adja isten, hogy a meg kezdett munka jó eredménnyel végződjék.

Blázsik Mihály.

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA

Kánikuláris tárcza.

Mintha megállt volna a nap: folytonosan tart, növekszik a hőség. Még az utszéli akácok is izzadnak eb' a bolond melegben. Csak Pozsárnak nincsen melege, mint kis király sétál a magas állványokon, osztja mesteri parancsát s ha kell: cselekszik maga is.

És az új kaszinó épül, szépül napról napra. Ószre, ha az Isten éltet, mindnyájan bele is költözünk rendre. A nyáron könnyen fűtünk a jelenlegi helyiségben is. Többnyire csak négyen vagyunk a rendes látogatók!

U. m. Gröber, a csinos adótsit: Reiner, ki a patikusokkal nem a legjobb viszonyban van; aztán Sándor, a kaszinói szolga s végül vagyok én, a plagizátor.

Reiner és Gröber, Laci bátyánk bosszantására, örökösen pikettiroznak. Sándor olvassa az Egyetértés apró hirdetéseit; én meg merengek a billiárd asztalon.

Van is rajta mit merengeni. Elképzelem, mintha az volna az öt földrész kiterített térképe. A flastromokkal illusztrált helyek képviselik rajta a hegyeket, folyókat, tengereket. Rosenbergfelől belső sarkán egy elszűlyedt világrész látható. Az mindegy, ha el is van sűlyedve, még is látható.

Majd kisétalok nyári mulató helyünkre, a népkertbe. Itt is találók embereket. Piroska,

Szőke, Kraxner, Gulyás úr (aliás Bogvő) stb. mind itt vannak. Folyik a ramslí változó szerencsével. A hőséget pedig ellensúlyozzák a jégbe hűtött sörrel. Csak Szlávíknak borús olykor a képe. Sőtárogva néz Szentes felé: lesi-várja a színészeket. S mire ezek a kánikuláris sorok napvilágot látnak, itt lesznek azok is. Nyári arénánk meg fog élénkülni, zajos, vidám lesz a népkert. Csak minél többen látogassanak is ide. Hogy Szlávíknak jó söre van, előre elárulhatom Pesti Ihaszt pedig jobban ismeri városunk közönsége, semhogy dicséretre szorulna.

Czudar meleg van. Okvetlen le kell mennem a tiszai fürdőbe. Itt is élénk az élet. Elszántan fürdik a szenvedő publikum. Kibent a kasban, ki pedig a szabad Tiszában. Már a milyen tudománya van a fürdéshez.

Vannak ugyanis jó fürdőzők és rosszul fürdőzők. Jól fürdenek azok, a kik uszni tudnak és rosszul fürdenek azok, kik nem tudnak uszni. Ez utóbbiak csak a kasokban legénykednek, hol olyan lubiczkolást visznek véghez, mintha csak ők találták volna föl az uszást. Menekül is közelükből a ki csak uszni tud ki a szabadba.

Végre, miután eléggé kibámultam magam, hazatérek. Nyáriasan öltözve leheveredek a diványra s agyamban merész tervek szülemlenek. Azon gondolkozom, hogy miként lehetne elviselhetőbbé tenni az emberiségre a nyarat.

Czél szerű volna olyan omnibusz kocsi-
kat készíteni, melyeknek az oldalát jéggel bélelnék. Egy ilyen kocsi-
ba beülnek vagy hatan s vígan folytathatják a feblizést. Ka-
lap helyett meg bűvár harangot kellene a fe-
jen viselni, melyben jégbe hűtött dupla má-
rcziusi volna s ez csövön vezetettnek a száj-
hoz. Útközben, mikor tetszenék, inni is lehetne.

A viseletben is lényeges változást kén-
ezközölni. De ezt már nem sorolom elő, mert nekünk, tanítóknak, ugys kevés a fizetésünk s nem haladhatnánk a divattal, a mi okvet-
len bekövetkeznék, ha elárulnám a titkot. Hanem üdvös volna, ha jövőre minden tanító dupla fizetést kapna. Most a hosszú, káni-
kuláris napok alatt a rövid fizetésből nem lehet kijönni. Ajánlom ezt a körülményt az intéző körök szíves figyelmébe.

Most már befejezem kánikuláris tár-
czámat, mert nem tudok semmi okosat írni eb' a bolond melegbe. Végül teszek 5 csilla-
got, melyek jelképezik azt az 5 üveg pezsgőt, a mit Bagi Zsiga nyert a bíró urtól. Nem tudom, engem meghívna-e a fogyasztására? Mivel hogy ha én nem vagyok, Zsiga úr sem nyerhetett volna 5 üveg pezsgőt.

Plagizátor.

A szünidő.

Elhangzott a „Te Deum landámus.“

Csendes megnyugvással szívükben mondták el a tanítók a hálaadó éneket. A gyermeköröm meglegedett sugára ragyogott a tanuló ifjúság arculatján. Tanító és tanítvány boldog egyaránt. A kötelesség erkölcsi szózata él a keblekben. Ez ösztönözte kitartásra, türelemre, lelkesedésre pályája iránt a tanítót, az ismeretek elsajátítására pedig a tanulót.

Most már el van érve a cél. Egy év pörgött le az idő rokkáján, egy évvel kevesebb az emberi élet, egy évadta tapasztalattal haladtunk a tökéletesedés felé. Mindeneket tekintve: Istené a dicsőség. Ő adott erőt, munkakedvet, gyönyört a munkában, kitartást a cézél elérésére.

Te Deum landámus . . .

Üres lett a tudomány csarnoka, nem hangzik a pajzán zsvivaj az iskola épületekben: beállottak a kiérdemelt nyugalom napjai Hosszú, 10 hónapi folytonosszellemmi munka kifárasztotta a tanítót és tanítványt. Most már pihennek.

Teljük ez a két hónap munka nélkül a tanítványokon. Hagy álljon a könyv porosan, érintetlenül az asztalon. Az értelem túl fejlesztése ne történjék a kedély rovására. Örüljön az ifjúság a szünidőnek s élvezze azt, Csakis így lesz kedve a szünidő elteltével ismét a munkára.

Ha adunk is ez idő alatt munkát nekik, jól megválaszduk azt. Fegyelmekkel legyünk a házi nevelésre, az iskola megkezdett munkáját folytassa a szülők háza. Az iskolának ugyanis az a célja, hogy ne az iskolának, hanem az életnek neveljen.

A fiúk a gazdasági dolgokban segítkezzenek, a leányok legyenek otthon a konyhán. Az egész ember öszhangzatos nevelése csak így érhető el. Változatossága munkában, munkakedvet okoz. S megszeretteti annak minden ágát a vele foglalkozóval.

A növendékek fölötti fölügyelet ne legyen laza, se túl szigorú. Tapintatos nevelés vezérelje a szülőt, ha int vagy büntet; ha dicsér vagy jutalmaz. Szóval tegyük kellemessé a gyermek világnak a szünidőt.

Azonban a beállott szünidő több kötelességet ró a tanítóra. Az iskolaszékek karöltve munkálkodniok kell a tanítás-nevelés szölejében továbbra is. Tanügyünknek számtalan hátrányai vannak. Több tanteremben a hiányos felszerelés, mindenütt pedig a célszerűtlen iskolapadok fényes bizonyítékai tanügyünk akadályainak. Ha egyszerre nem segítünk is a bajon, de apránként be kell szerezni a szükségességeket. Ha új pad szükségeltetik, ne csináltassuk azt a régi, neveléstani szempontból helytelen iskolapadok, melyek nálunk használatban vannak, hanem szerezzünk be a tekintélyes tanügyi férfiak által jóknak találtakat. Meglehet, hogy a mostaniknál költségesebb lesz bármelyik fajta is, de egészségtani és

tanügyi szempontból megfizethetetlen. Az I. és II. elemi osztályokban pedig még a nyár folyamán üdvös lenne a lábtámaszok elkészíttetése.

Továbbá, hogy minél sikeresebb eredményt érhesünk el az év végére, ne kívánjunk a tanítóktól ember fölötti munkát, mert minden tanítónak annyi lelket kell öltenie, a hány növendéke van. Már pedig ha 100 gyermeket biznak rá, azokkal egyenkint mindennap nem foglalkozhatik. S fegyelmelés tekintetében is óriási munkát kell végeznie. Ilyen körülmények között nem követheti a tanító munkáját a várt siker.

A szünidőben hassanak oda tehát városunk tanügyi emberei, minden pártoskodástól eltekintve, hogy a tanító és tanítvány munkája megkönnyíttessék s ujonan szervezett tanítói állások által, úgy a kül, mint a belterületen, a létszám egyes osztályokban leszállíttassék. A ki szereti a tanügyet, az nem fog visszaretteni semmi képzelt akadályoktól, hanem férfias elhatározással karolja fel a legszentebb eszmét, az emberiném boldogulhatásának fő eszközét: a tanügyet.

Isten áldása legyen buzgó törekvésükön!

Feloldott, megsemmisített és jóváhagyott határozatok.

Bizonyára emlékezni fognak lapunk olvasói arra, midőn Réti Ferencz járási főszolgabíró, törvényes kötelezettsége folytán összehívta a közbirtokosságot alakuló közgyűlésre, melyen a testület szabályrendeletének tervezete is megállapított.

Közvetlen ezután, a főszolgabíró utasítására Csemegi Antal községi bíránk hívta össze a közgyűlést, melyen azonban a helyett, hogy az alapszabálytervezetet tárgyalta volna, úgy tett mintha a főszolgabíró elnöklése alatt előzően tartott közgyűlés határozatai nem is léteznének és szintén azt a kérdést bocsájtotta a közgyűlés elé: vajjon akkor-e testületé alakulni vagy nem.

Mikor a jelenlevők közül egy ez ellen tiltakozott, Csemegi egyszerűen leintette a felszólalót és kimondta a határozatot, mely szerint a közbirtokosság nem alakul.

Ez a két határozat felebbezés folytán a közigazgatási bizottság elé került, mely mindkettőt megsemmisítette s így új közgyűlés megtartását rendelte el.

A közigazgatási bizottság határozatát azonban a földművelésügyi miniszterhez felebbezték meg, ki is feloldotta a közigazgatási bizottság határozatát, a Csemegi elnöklése alatt hozott határozatot törvénytelennek mondta ki s azt megsemmisítette, ellenben törvényesek a Réti Ferencz főszolgabíró elnöklése alatt hozott határozatok s az a birtokosságra nézve kötelező s így a birtokosoknak testületé való alakulása ki van mondva.

Rámutat határozatában a miniszter arra, hogy Csemegi Antal birtokossági elnök átlépte törvényes jogkörét és miután ezzel úgy látszik, hogy a közbirtokosságnak anyagi kárt is okozott, utasítja a közigazgatási bizottságot ennek megállapítására s elrendeli, hogy saját hatáskörében indítson Csemegi ellen vizsgálatot.

Kimondja a miniszter, hogy jövőben a közbirtokossági közgyűlések mindenkor a főszolgabíró elnöklése alatt tartandók.

UJDONSÁGOK.

— **Személvi hírek.** Vadnay Andor dr. főispán tegnap reggel városunkon keresztül Budapestre utazott, onnan pedig fűrdőre távozik. — Szabó Imre kir. közjegyző fűrdőre utazott, távolléte alatt az okiratok másolatainak hitelesítése és a váltók ovatolása a kir. járásbíró által eszközöltetik. — Ugy polgári mint elemi iskolai tanítóink a „Csongrádvármegyei Tanító egyesület“ nek Szegeden tartandó közgyűlésére utaztak. — Hajnal Ede államfőök 28 napi szabadságra menvén, az időre helyettesül Kristóf János államfő elöljáró lett ide rendelve. Téves tehát az a hír, mintha Hajnal Ede ur véglegesen lenne tőlünk elhelyezve.

Hymen Kovács Károly fő- és székvárosi m. kir. posta-távirda tiszt a múlt héten jegyezte el Herke Ferencz gözmalom tulajdonos kedves és művelt leányát, Irmat. Gratulálunk!

— **Évzáró ünnepély.** A polgári iskola tanári testülete múlt hó 29-én tartotta növendékeivel számos szülő és tanügybarát jelenlétében a tanév záró ünnepélyt. Egerszermind ekkor történt a tornavizsga is. A tornaszatból mint legjelesebb tornászok elismererő okleveleket nyertek: Draskovics Zoltán, Draskovics Andor és Miskolczy Ferencz. A tanulásban való előmenetelért értékes könyvekkel jutalmaztattak: Joannovits Ferencz, Sövényházi Pál, Jusztin István, Balogh Mihály és Kovács József. Többen pedig a szavalmányok könyvét kapták jutalomképen. — Majd Farkas Béla, a polgári iskola érdemes igazgatója változa az évtörténetét a töle megszokott szakavatottsággal. Sövényházi Pál és Király Gergely III. osztályos tanulók ügyes szaválásukkal emelték az ünnepély fényét. Drexler Antal hittanár pedig egy lendületes buzdító beszédet intézett a tanuló ifjúsághoz. Végül a növendékek elénekelték a kakukk dalt és a bizonyítványok osztattak ki. Kivánatos lenne, ha jövőre az elemi iskola tantestülete is rendezne hasonló ünnepélyt.

— **Az eldobott gyufa.** Sulyos csapás érte Kozma Gyula polgári iskolai igazgatót, ki nálunk mint miniszteri biztos látogatta meg az iskolákat. Ugyanis Budapesten a Hold-utca egyik szatósüzletében szivarra gyújtott egy vevő, s még égő gyúát oly szerencsétlenül dobta el, hogy az az aramén Kozma Gyuláné ruháját érintette. A könnyű batiszt ruha egy pillanat alatt lángra lobbant s mire az eloltás sikerült, Kozma Gyuláné sulyos égési sebeket kapott.

— **Színészet.** A közönségnek régi és kedves vágya nyert kielégítést, megérkezett körünkben Pesti Ihsz Lajos jól szervezett színtársu atával. Előadásait már szombaton megkezdette, mikor ad-tott West és Held operette: „A bányamester“. Ma este pedig Kövessy Albert: „Az új honpolgár“, fővárosi életkép, — hétfőn pedig: „Egy bolod gondolat“ kitünő bohózatot vigjáték kerül színre.

— **Iskolaszéki ülés** volt múlt hó 29-én, melynek tárgyai a keresztteri (kültéri) iskolánál építendő új tanterem és a polgári iskola jelenlegi helyiségének kibővítése és felemelése voltak. A bemutatott terv mindkét helyiségre nézve elfogadtatott. Már előre jelezhetjük, hogy a polgári iskola helyiségére vonatkozó terv a mi nézetünkkel nem megegyező s lapunk jövő számában azzal még foglalkozni fogunk.

— **Elégtétel Sima Ferencznek.** A szentesi járásbíró június 27-én tárgyalta Sima Ferencz országos képviselőnek és Mátéfi Kálmán volt dorozsmai főszolgabírónak ismeretes afférját, mely tudvalevőleg abból állt, hogy Mátéfi Kálmán megbotozta Simát a szentesi pályaudvarban. A járásbíró sulyos testi sértésnek minősítette az esetet s Mátéfit 450 forint fő és 10 forint mellékbüntetésre ilélte.

— **Közgyűlés.** A „Csongrád-vármegyei Tanító-egyesület“ ez évi július hó 7-én és 8-án tartja XXVI. évi közgyűlését Sze-

geden. T a r g y a i: 1. Előértekezlet. 2. Előző évi jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Könyvtári jelentés. 5. Jelentés a segély-alapról. 6. A pénztárvizsgáló bizottság jelentése. 7. Előterjesztés az egyesület történetéről. 8. „Az ismétlődő oktatás” Előadó: Vass Mátyás. 9. Község előirányzat az 1895-96 egy. évre. 10. Indítványok. 11. Tisztújítás. Hetedikén d. u. 4 órakor az „Eötvös-alap Országos Tanító-Egyesület Csongrádvármegyei Egyesülete” közgyűlése.

— **Napszurás áldozata.** Vigan kaszált, vágta a rendet még e hó 2-án reggel Nagy István 21 éves cseléd, midőn ugy 11 óra tájon arczra bukott s a délutáni órákban meghalt. A forráságban napszurást kapott s ez okozta hirtelen halálát.

— **Telekkönyvi betétek szerkesztése.** Csongrádvármegye csongrádi járására nézve a telekkönyvi betétek szerkesztését az igazságügyi miniszter elrendelte s az azt fogantató hivatalnokok már itt működnek. Jelenleg Tömörkény község telekkönyvén dolgoznak.

— **Tűzoltói bál.** A csongrádi nyári multságoknak tetőpontját képezi az önk. tűzoltó egyetnek június 29-én minden tekintetben fényesen sikerült tánczvára, amely a „Polgári kör” helyiségeiben zajlott le. Akár a megjelenések nagy száma, akár a multság jellemét tekintjük, mindenkép a legsikerültebbnek mondhatjuk. Egyéb iránt a tűzoltói bálát mindig a fesz-telen jó kedv jellemozte és az, hogy ott jelen meg legnagyobbban az intelligencia és iparos osztály. Ezért dícséret illeti meg a rendezőseget és különösen Dr. Nagy Sándor főparancsnokot. Jelen volt szép hölgyek névsora térszűke miatt nem közölhetjük.

— **Köszönet.** Mind azon hölgyek és urak, kik egyetünk által rendezett táncz és tombolya estélyre tombolya tárgyakat ajándékozni szivesek voltak, ezuton is fogadják hálás köszönetünket.

Csongrád. 1895. Julius hó.

Az önk. tűzoltó egyet. parancsnoksága.

— **A peronospora fellépése.** Szőleinkben a peronospora viticola oly nagy mértékben lépett fel, hogy ki ellene nem védekezik, annak szőleje teljesen tönkre megy. Ajánljuk tehát szőlő birtokosainknak, hogy szőleiket 4%-os oldattal mennél előbb permetezzék be. A 4%-os oldatban, 100 liter vízben 4 kiló kék-követ 4 kiló szórával kell keverni.

— **Meleg napok.** „Té'én nagyon hideg van, nyáron nagyon meleg van, ősz szel esik az eső, soha sincsen jó idő.” E néhány sor nyárra vonatkozó részének igazságáról meggyőződhetünk az elmúlt héten, a nap oly forrón süttött, hogy a hőmérő 28-30 fokot mutatott, s a napi középhőmérséklet is 19 fok volt.

— **Halálozás.** A következő gászjelentést vettük: Zora György és neje Lázár Judith, valamint az alólírott rokonok nevében mély fájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett anyja és nagyanyja Kiss Szabó Judith hosszú fájdalmas szenvedés után 1895. július 5-én reggel 3 órakor Csongrádon 70 éves korában hirtelen elhalt. A felejtethetlen drága halott hült tetemei folyó évi július 6-án délután 4 órakor fognak az ev. ref. szertartás szerint örök nyugalomra tetetni Csongrád, 1895. július 5-én. Áldás és béke hamvaira! Zora György és neje szül. Lázár Judith, Hódy Julianna, Hódy Imre, Zora Olga, Zora Feodor.

— **Bokrosi kaszáló kimutatás.** A birtokosok által Blázsik Pál, Nagypál Imre és Pap Istvánból alakított bizottság a bokrosi kaszálót e hó 11-én fogja a június 28-án megtartott sorsbuzás alapján kiosztani. A kiosztás a Becsőkán kezdődik.

— **Régi nóta.** Mint tudjuk, két péküzlet szolgálja a fogyasztó közönség érdekeit. Azonban különösen a kifli sütemények oly állapotban kerülnek forgalomba, hogy a ki abból eszik, kész betegséget kap. S ha valaki kissé nem restell kutatni a süteményekben, abban óskori leletekre is találhat. Ajánljuk az ügyet a szolgabíróság kegyes figyelmébe!

— **Az előjáróság figyelmébe.** Már több oldalról érkezett szerkesztőségünkhöz az a panasz, hogy a város belterületén a kocsihidak oly elhanyagolt állapotban vannak, hogy veszélyes rajtuk a közlekedés. Fölvívjuk tehát az előjáróság figyelmét, hogy az adózó polgárság érdekeit szem előtt tartva, orvosolja meg a bajt. Valamint a „Sip utcai” iskola környéken az egyik oldalt ne deszla padlóval tartsa összekötve, tetésben a másik oldallal, hanem oda ezélszerű téglajárdát építsen. 300 gyermeknek az érdeke kívánja, hogy különösen télen, akadály nélkül járhatson iskolába.

— **Egy jó hazból való fiu,** egy kizárólag divat és rövidáru helybeli üzletben tanonczul felvétetik Hol? ..egmondja a kiadóhivatal.

Rövid hírek. Új ártézi kutunk készítésével igen lassan haladnak előre, eddig csupán 60 méterre tudtak lehatolni s a mult héten akkora stüppedés történt a cső mellett, hogy annak betemetése 3-4 napot vesz igénybe. Addig a furási munkálatok szünetelnek. — **Lapszületés.** „Félegyházi Híradó” című szomszédvárosukban társadalmi és köznevelődési lap indított. Szerkesztője: Szalay Gyula. — **Az ujonnan alakult** „Magyar folyón és tengerparti hajózási társaság” közlekedését augusztus 1-én fogja megkezdeni, mely időtől fogva azután felünk mindennap lehet lefelé és fölfelé is hajón utazni. — **Káldor Lajos** gyógyszerészének Magyar-Valkórol Gerő-Monostorra való áthelyezését a m. kir. belligyminiszter megengedte. — **A járdák öntözése.** A mult heti nagy meleg annyira felszárította a föld felszínét, hogy a legkisebb levegőmozgás óriási port ver fel, közegészségügyi tekintetből tanácsos volna, ha az előjáróság tekintetből tanácsos volna, ha az járdák a háztulajdonosok által készteként felocsoltassanak.

— **„Mentor” ellátási vállalat.** Fontos kérdés: old meg e vállalat, a mi or az ezredévés országos kiállítás igazgatóságának pártfogása alatt működését megkezdette. A lakáskérdés okozza minden a kiállításra felrándulóknak a legnagyobb gondot, mert nemcsak attól tart, hogy nem kap lakást, de fél a kiállítás tartama alatt azok drágaságától.

E vállalat saját szállóhelyeit rendezi be és minden jelentkezőnek 7 napra már előre lefoglalja szobáját, jöjjön az a kiállítás tartama alatt bármikor is Budapestre, Az étkezési szelvények a főváros és a kiállítási terület több előkelő vendéglőiben bírnak érvénnyel, míg a közlekedés a lóvonat és a villamosvasutal bármely vonalon teljesíthető. A vállalat ellátási könyvecskéi 7 napra szálló szoba, étkezés, közlekedés, kiállítás és szórakoztató szelvényeket tartalmaznak. Azonkívül játszanak a kiállítási tombolán és egy hét napra szóló 2000 koronás baleset biztosítási barchával bírnak.

Egy könyvecske ára 42 forint, beszerezhető 1 frt. heti, vagy 4 frt 20 kros havi lefizetés mellett már m. és az esetben, ha egy 6 frt 50 kros napi szelvényre pótolva lesz, 2 személy által 4 napra bír érvénnyel. Nem csoda, ha az ország minden részéről már is oly nagy számban érkeznek a vállalathoz bejelentések, és így a közönség helyesen csellekedne, ha minél előbb jelentkeznék, miután a vállalat csak korlátolt számban fogad el előjegyzéseket.

— **Önkéntes-jelöltek tanfolyama.**

Ez cim alatt **K o l o z s v á r o t t** már 4 év óta egy o l y t a n i t é z e t áll fenn, mely alaposan előkészít 16-20 éves korban lévő ifjakat, a kik érettségét nem tettek, s mégis mint egy-éves önkéntesek akarnának szolgálni, az egyéves önkéntességre jogosító vizsgálatra. Felvétetnek olyanok is, a kik csak 3-4 osztályt végeztek. Az intézet internatussal van egybekötve, s igen szép eredményeket mutathat fel. Bővebb felvilágosítást ad az intézet igazgatósága, Kolozsvárott, Wesselényi utca 1. sz.

Felölös szerkesztő: **Eder János.**

Főmunkatárs: **Blázsik Mihály.**

Kiadólaptulajdonos: **Schwarz Sándor.**

Haszonbérbe-adás.

Nagyméltóságu Gróf Károlyi Sándor ur csongrádi uradalmához tartozó

HALÁSZATI JOG

folyó évi július hó 10-én délelőtt 9 órakor a csongrádi vasuti állomás közelében fekvő felgyői majorban tartandó á r v e r é s e n 1896. évi január 1-től 6 évre **HASZONBÉRBE** adatik.

Ezen bérletre vonatkozó felvilágosítást szóbelileg megadja

AZ URADALMI TISZTARTÓSÁG

Egyedül valódi angol

csodabalsam

THIERRY A. gyógyszerész, PREGRADÁBAN.

Ez a balsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a hurutot, csillapítja a köhögést és a tüdő köhögést, eltávolítja és gyógyít illt fájalmakat; 2. kiválóan használ torokgyulladásnál; 3. eltávolít minden lázt; 4. meglepően gyógyítja a gyomor minden betegségét; 5. megszüntet minden fájalmat és gyógyítja az arany-erét; 6. a könnyű székélest elősegíti és a vart tisztítja; 7. kitűnően használ fogfájásoknál, a szájbajt megszünteti; 8. jó szer a gilisztá ellen; 9. kitűnően használ külsőleg mint gyógyító szer minden sehnél; 10. egyáltalán úgy belsőleg, mint külsőleg kétségtelen eredményt, majdnem minden esetben. Csak akkor valódi és hamisítatlan a balsam, ha minden üveg egy ezüst-kupakkal (Kapsel) van lezárva, a melyben ezégen: „Thierry A. gyógyszerész az Orangyalhoz Pregradában” belemegy. Minden más balsam, mely nem az én kupakkommal van lezárva és másként van kiállítva, hamisítvány és utánzat, s káros hatású és durva anyagot, mint „Aloe” és „chex” hasonlót tartalmaznak. Minden ilyen balsam ne fogadjassék el. Balsamom hamisítói és utánzóit a végjegy törvény alapján törvényesen, szigorúan üldöztetnek. A magas kormány 5782. B. 6108. sz. a. kelt végzését, szakértői bizonyítvány alapján igazolva van, hogy készítményem semminemű tiltott, vagy az egészségre káros hatású anyagot nem tartalmaz. Az helyről, hol balsamomból raktár nincs, tessék megrendelést közvetlenül hozzám: **Thierry A. Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett** intézni. Ausztria-Magyarország postaállomására bérmentve küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia-ba vagy Hercegovinába bérmentve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 5 korona. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy utánvétellel eszközölhetnek. **Thierry Adolf gyógyszerész Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.**

THIERRY A. gyógyszerész az Orangyalhoz Pregradában.

A valódi angol csodakenőcs

hatása és ereje.

Az angol csodakenőcs, mely a legjobb eredményt használó szer a szenvedő embereknél a legnyilvánosabb és illt bajokban. A sebek gyógyítása, ugyintén a fájdalom enyhítéseben felülmúlhatatlan. — **alkatrészt a piros róza „rosa officinalis”-ban levő csodaszerű anyag, más kitűnően elismert gyógyszeranyagok összetételét képezik.**

Az angol csodakenőcs használható:

A gyermekágyas nő mellhájánál, tejgyömlésnél, mellkeményedésnél, Orbáné (Szent-Antal) tüze), mindennemű séroemek, láb- vagy csontsebesülések, sebek, gennyedés, dagadt lábak, sőt csontszu ellen; ütés, szurás, lő-, vágás és zúzódási sebek ellen. Használható minden idegen résznek u. m. üveg-, faszalka-, homok-, szilánk- és tűsések eltávolítására. Mindennemű dagmat, kinővés, pekoivar, újképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdagmat, hólyag és feldőzsült lábak gyógyítására. **Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegknél haszas felvise által támadt sebek, nyakdagmat, vértörődés, fülzúgás és a gyermekeknél előforduló kisbesedések ellen stb. stb.**

Az angol csodakenőcs minél régebb, annál kitűnőbb hatásában!

Igen ajánlatos ezen egyedül álló elővigyázati szerből minden családnál készletben tartani.

Két dobozról kevesebb nem küldetik; a széküldés kizárólag az összeg előleges beküldése vagy pedig utánvétellel eszközölhetik. 2 tégely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 korona 40 fillér.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figyelem! Mindenkit hatástalan hamisítványok megáfole ellen s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti **védjegy** és céznek „**Thierry A. Orangyal gyógyszerész Pregradában**” belemegyve kell lenni és minden tégelynek egy használati utasításba, ugyanolyan jeggyel, mint itt látható, kell becsomagolva lenni.

Az egyedül és valódi angol csodakenőcsöm hamisítói és utánzóit, a végjegy törvény alapján, szigorúan üldöztetnek, ugyanugy e hamisítványok ismétlésit.

Egyedüli közvetlen beszerzési forrás

THIERRY A. Orangyal gyógyszerész
PREGRADÁBAN, Rohits-Sauerbrunn mellett

Oly helyről, hol raktár nincs, tessék a megrendelést közvetlenül, **Thierry Adolf Orangyal gyógyszerész** Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett intézni.

Az ausztria-magyarországi végjegy lajstrom-száma 4524.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítási igazgatóság pártfogása alatt*) levő

*) E pártfogást
Daniel Ernő
magy kir. keresk. min.
ur 6 nagy 4512/95 sz.
leiratában biztosította

„MENTOR“ ellátási-vállalat

BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szám.

az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kibocsát 42 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr havi beléptetés mellett

Elszállás: saját új
szállóhelyeinken étke-
zés a főváros és a ki-
állítás előkelőbb étter-
meiben

„Ellátási könyvecskéket“

melyek a kiállítás egész tar-
tama alatt 7 napra szóló

szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállítási- és szórakoztatási-szelvények

1 kiállítási tombola-jegyet, végül egy 2000 koronás baleset biztosítási bécézet tartalmaznak.

Egy ilyen könyvecskét, (2 személy is használhat, 4-4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lesz.) — Előfizetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadjuk, valamint bővebb felvilágosítással szolgálunk:

☛ A Budapest - Erzsébetvárosi Bank — A „Mentor“ Ellátási - Vállalat. ☛

Dr. Morzsányi Károly
országgy. képvis. mint elnök.

Ehrlich G. Gusztáv
főv. biz. tag; gyáros mint elnök.

Rózsa Lajos
igazgató.

Hegedűs Dániel
titkár

Takács Zsigmond

az Első magy. ált. biz. tars. közp. főfelügy.

Stadler Károly

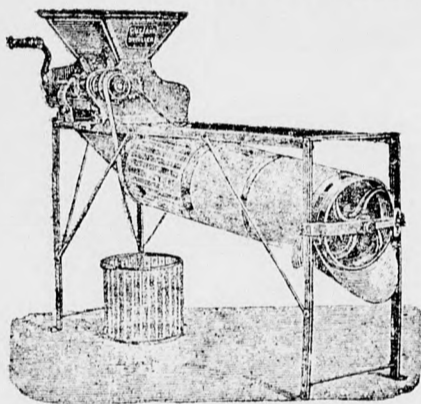
főv. biz. tag, ház- és szálloda-tulajd.

— Prospectust kívánatra ingyen és bérmentve. —

STAHER és LENNER Budapest,

Trieur- és lemez-lyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó-Trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieurök és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieur hengerek vagy burkolatai, **lyukasztott vagy hasított lemezek** tetszés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági célokra.

☛ Árjegyzékek vagy minta könyvek ingyen és bérmentve küldetnek. ☛

LEGJOBB SZER
POLOSKÁK, BOLHÁK, KONYHAI FÉRGEK,
MOLY ÉS ÉLŐSDIEK ELLEN.

„ZACHERLIN“

Pusztító hatása! Pusztít mindenféle
férgemet, mint semmi más szer azért híres és keresett
az egész világon, mint egyetlen a maga nemében.

ISMERTETŐ JELE: 1. a lepecsételt palack; 2. a ZACHERL név.

Kapható helyben:

Bagossy József és Bagossy Gábor
kereskedő uraknál.